

N:o 81.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 maj 1901.
 — — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående ändring i sättet för verkställande af dödsstraff.

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 2) utlåtande n:o 1.)
 (Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 3) utlåtande n:o 24.).

Till Konungen.

I en inom Riksdagen väckt motion har uttalats önskvärdheten af en ompröfning, huruvida icke sådan ändring i sättet för dödsstraffs verkställande kunde stadgas, att det komme att ske med användande af fallbila.

Frågan härom har tillföre varit föremål för uppmärksamhet. Redan lagkomitén föreslog, att dödsstraff skulle verkställas medelst fallbila, och i afseende derå yttrade komitén: »Valet af ett dylikt verkställighetssätt hade föranledts af den genom erfarenheten nogsam utrönta osäkerheten af halshuggning med handbila eller yxa, hvartill komme, att man dymedelst undginge att låta den ena människan verka till annans affifvande så omedelbart, som dittills skett.»

Äfven inom representationen har frågan varit under öfverläggning, senast vid riksdagarne åren 1865—1866 samt 1877, utan att dock föranleda till något uttalande af Riksdagen. Med hufvudsaklig anslutning till hvad då i ämnet andragits har nu motionären framhållit, hurusom det

upprepade gånger skulle inträffat, att vid afrättningar skarprättaren först vid andra eller tredje hugget med handbilan förmått skilja hufvudet från bålen; att, så länge dödsstraffet dess värre ansåges böra bibehållas och tillämpas, hänsyn till såväl skarprättaren som delinqventen ovilkorligen borde kräfvat en förändring af straffets verkställande på ett mera säkert och mindre grymt sätt; att staten icke hade någon rätt att öka den dömdes dödsångest med fasan för möjligheten af exekutionens misslyckande; och att motionären, på grund häraf och med antagande att Eders Kongl. Maj:t på administrativ väg kunde föranstalta om en förändring af sättet för dödsstraffets verkställande, ansåge anledning föreligga att å nyo fästa Eders Kongl. Maj:ts och Riksdagens uppmärksamhet på denna fråga.

Den utsträckning användandet af fallbilar vid dödsstraffs verkställande vunnit i de främmande länder, der dödsstraffet är bibehållet, torde vittna om rigtigheten af den uppfattning, som lagkomitén hade i denna fråga och sedermera från olika håll gjorts gällande. Att emellertid de härför anförda skälen icke hittills vunnit afseende i vårt land har uppenbarligen icke berott på underkännandet af deras värde; utan lär den obenägenhet, som yppat sig mot vidtagandet af den ifrågasatta förändringen, dels haft sin orsak i de länge närda förhoppningarne om dödsstraffets snara afskaffande, på grund hvaraf med närmare bestämmelser om detta straffs verkställande syntes kunna anstå, dels varit att söka i känslan af det motbjudande i att använda ett verktyg, hvars blotta namn väckte erinringar om missbruk vid dess användande. Men en senare tids erfarenhet lemna ej stöd för förhoppningarne om dödsstraffets snara afskaffande. Och hvad de minnen och intryck beträffar, hvilka äro förenade med fallbilas användande, kunna desamma, huru förklarliga de än må vara, icke tillerkännas bestämmande inflytande emot de starka objektiva skäl, som här föreligga för en motsatt uppfattning. — Med rätta har i öfrigt blifvit anmärkt, att frågan om sättet för dödsstraffets verkställande är en kulturfråga lika väl som frågan om detta straffs upphörande, och det lär icke kunna bestridas, att det föreslagna sättet för exekutionen, som i hvarje fall måste anses gifva större visshet för densammans säkra och snabba utförande än det nu använda, vore att beteckna såsom ett framsteg i humanitet.

Riksdagen, som, lika med motionären, anser det tillkomma Eders Kongl. Maj:t att på administrativ väg besluta angående sättet för halsuggnings verkställande, har trott sig böra understödja motionärens framställning i detta ämne och får härmed anhålla,

det täcktes Eders Kongl. Maj:t taga under öfvervägande, buruvida icke sådan ändring i sättet för dödsstraffs verkställande borde vidtagas, att fallbila dervid komme att användas.

Stockholm den 13 maj 1901.

Med undersätlig vörndnad.
